

[Axel Sørensen.]

til en forståelse to eller flere kommuner imellem om en hel eller delvis sammenlægning til en større enhed. Allerede nu er der opnået ikke så få resultater i retning af en mere tidssvarende kommuneinddeling. Vi har her i landet 1.300-1.400 kommuner, og vi kan nemt blive enige om, at ca. $\frac{1}{4}$ af disse med henblik på fremtiden måske nok ville have en fordel ved at blive sammenlagt til større kommuneenheder. På den anden side må der vel også være plads for en lille smule skepsis over for den parole, der så stærkt lyder så mange steder, nemlig at alt skal være stort; intet småt duer, det skal derfor afskaffes. En sådan påtaget retningslinje kan let give bagslag, for man kan ikke sy alt færdigt efter et teoretisk mønster.

Når man nu gennem den frivillige strukturændring i landkommunerne søger at få en kommunes størrelse op på ca. 5.000 indbyggere, vil mit parti ikke modsætte sig det. Jeg vil blot pege på nogle enkelte problemer, man kan støde på ved at gå for hurtigt frem.

Man skal erindre, at man derved får meget store arealområder i modsætning til købstæderne. Når vi ser på et købstadsområde af middelstørrelse, så ligger denne købstad inden for et kvadrat på 4 gange 4 km, medens en landkommune med ca. 5.000 indbyggere let kommer op på et areal på 10 gange 10 km. Vanskelighederne kan i så henseende blive åbenbare, f. eks. vil kommunens indbyggere kunne få lang vej til de centrale organer som kommunkontor og andre. Det nu eksisterende kendskab til de enkelte skatteydere formindskes væsentligt på grund af de større afstande, hvorved ting, der påvirker ligningen, nu ikke længere kendes af de skattelignende myndigheder.

Således kunne der nævnes mange ting, der i storkommunen får mere frit lejde end i den mindre sognekommune; men foreløbig går det jo ud på at fremme udviklingen på frivilligt grundlag, og mit parti vil gå ind

for, at man fortsat et stykke tid lader det frivillige grundlag være rådende for derved at opnå det bedste resultat. Ændringerne og tilføjelserne til lovens § 51 og § 52 bygger da også på en frivillig sammenlægning. Afgørelsen af spørgsmålet om deling eller sammenlægning af kommuner skal træffes af henholdsvis byråd, sogneråd og amtsråd, og dér vil der jo opstå vanskeligheder; hvor indlemmelse i et købstadsområde er påkrævet for at skaffe byggeområder og amtskommunens grænser da skal flyttes, kan man støde på den vanskelighed, at ændringen ofte vil være i strid med amtmandens ønsker, da han nødvendig vil afgive noget af sit område. Jeg håber, der vil blive vist forståelse på det område, og det vil der også blive brug for ved skabelsen af regionale kommuner; men det er jo også et spørgsmål om byernes indtræden i amtskommunen, som jeg har fornemmelsen af at den højtærede indenrigsminister har i sinde senere at fremkomme med lovforslag om.

Det radikale venstre kan tiltræde de foreliggende lovforslag, men vi henstiller, at den frivillighed, der i dag er råderum for, et stykke tid endnu og forhåbentlig længere end til den kommende valgdag kan blive rådende. Det kan nemlig karakteriseres som det bærende, når hensigten er at nå frem til en fornuftig og passende kommuneinddeling uden skadelige bivirkninger.

Sigsgaard: Lovforslagene vedrører 3 forskellige forhold. SF kan tilslutte sig, at der gives sognekommunerne adgang til at lade ligningsarbejdet udføre af en dertil valgt ligningskommission efter de for købstadkommunerne gældende retningslinjer. Ligeledes kan vi tiltræde bestemmelsen om, at der kan ydes kommunernes næstformænd og 1. viceborgmestre et årligt vederlag. Størrelsen kan diskuteres i udvalget.

Bestemmelserne om kommunesammenlægning og revision af kommunegrænser er det straks noget vanskeligere at tage stilling til på stående fod. Det er med tilfredshed, jeg